

Nalézací soud však správně dovodil, že se obžalovaný provinil i tím, že nevěnoval dostatečnou pozornost celé vozovce a jejímu bezprostřednímu okolí; neboť řidič auta má povinnost věnovati stejnou pozornost jízdni dráze vůbec, tedy nejen té straně silnice, po které jede, nýbrž oběma stranám, a podle toho zaříditi rychlost auta, a to tím spíše, když miji povoz v uzavřené osadě, kde je vždy dána možnost, že se za povozem objeví nějaká překážka.

Pokud se zmáteční stížnost snaží dovoditi, že není splněna skutková podstata přečinu podle § 335 tr. z. po stránce subjektivní, nevychází ze souhrnu skutkových zjištění, nedbajíc zejména zjištění nalézacího soudu, že šlo o jízdu v uzavřené osadě v místě značně nepřehledném, kterážto skutečnost sama o sobě stačí, aby si každý řidič auta — tedy i obžalovaný — uvědomil nebezpečí s rychlou jízdou spojené. Neuvědomil-li si obžalovaný, že se za zjištěných okolností může za povozem, jedoucím opačným směrem, objeviti nenadále před jeho autem osoba (dítě), ač si to uvědomiti mohl, jde aspoň o nedbalost nevědomou, která stačí ke skutkové podstatě přečinu podle § 335 tr. z. po stránce subjektivní. Při tom je pro posouzení viny po stránce subjektivní, a to předvídatelnosti nebezpečí obžalovaným, nerozhodná zmáteční stížností sice tvrzená, nalézacím soudem však nezjištěná okolnost, že obžalovaný neviděl nikde děti.

Odvolává-li se zmáteční stížnost na to, že obžalovaný dával při míjení povozu výstražné znamení, nemůže ho tato skutečnost sama o sobě — vzhledem ke skutkovému ději v rozsudku zjištěnému — zbaviti viny, zejména když měl a při náležité pozornosti mohl počítati s tím, že se za protijedoucím povozem, bránícím mu v rozhledu na druhou stranu, může objeviti osoba (dítě), která výstražná znamení nepostřehne nebo jim neporozumí.

Jelikož, jak nalézací soud správně dovodil, měla rychlá a neopatrná jízda obžalovaného za následek smrtelný úraz Jarmily N., je nesprávná námitka zmáteční stížnosti, že k nehodě došlo výhradně bez zavinění obžalovaného (takže nešlo o pouhé spoluzavinění poškozené osoby).

Pokud zmáteční stížnost poukazuje konečně na to, že nalézací soud porušil povinnost, aby se řídil zásadou: in dubio pro reo, neprovádí tím žádný z důvodů zmátečnosti v § 281, čís. 1—11 tr. ř. výčetmo uvedených.

Čís. 6369.

Odvoláním se lze domáhati přezkoumání výroku o trestu jen v mezích trestní sazby, které soud použil.

Navrhuje-li však opravný prostředek, aby bylo na čin použito trestní sazby, která se naň skutečně vztahuje, provádí zmáteční stížnost (§ 281, čís. 11 tr. ř.).

Je zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř., neuložil-li soud při souběhu trestných činů (proti předpisu §§ 32, 34, 35, 267 tr. z.) trest podle toho z nich, na který je uložen trest ostřejší.

(Rozh. ze dne 6. října 1939, Zm I 255/39.)

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173 tr. z. a zločinem zpronevěry podle § 181 tr. z. a odsoudil ho se zřetelem na § 34 tr. z. podle § 178 tr. z., použiv §§ 54, 55 tr. z., k trestu těžkého žaláře v trvání čtyř měsíců, zostřeného a doplněného dvěma posty měsíčně.

Tento výrok o trestu napadlo státní zastupitelství jednak zmateční stížností z důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 11 tr. ř., jednak odvoláním z výroku o trestu, a to z toho důvodu, že nalézací soud vyměřil trest podle nesprávné zákonné trestní sazby, totiž podle mírnější trestní sazby § 178 tr. z. (mezi šesti měsíci a pěti lety) místo podle ostřejší trestní sazby § 182 tr. z. (od jednoho roku až do pěti let).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný ve výroku o trestu a odsoudil obžalovaného podle první sazby § 182 tr. z. se zřetelem na § 34 tr. z. a za použití §§ 54, 55 tr. z. k trestu těžkého žaláře v trvání šesti měsíců, zostřeného a doplněného dvěma posty měsíčně.

Z d ů v o d ů:

Především je třeba rozhodnouti, kterým z opravných prostředků lze napadati řečený výrok o trestu z uplatněného důvodu.

Podle § 283 tr. ř. lze napadati výrok o trestu odvoláním, není-li tu důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 11 tr. ř. Je proto pro vymezení hranic mezi odvoláním a zmateční stížností proti výroku o trestu rozhodné posouditi, zda výrok o trestu trpí tímto zmatkem, či nikoliv.

Podle § 295 tr. ř. má rozhodnutí o odvolání z výroku o trestu vzíti za základ výrok soudu o vině obžalovaného a o trestním zákoně, jehož je použití. Tím je zřejmě míněn jednak výrok soudu o tom, jakým skutkem byl obžalovaný uznán vinným (§ 260, čís. 1 tr. ř.) a jaký trestný čin tím byl spáchán (§ 260, čís. 2 tr. ř.), jednak i výrok o tom, kterých ustanovení trestního zákona se při něm užilo (§ 260, čís. 4 tr. ř.). Uvádí-li se v § 295 tr. ř., že se má vzíti za základ ustanovení, jehož »je použití«, nelze tomu rozuměti tak, že se při rozhodování o odvolání má vycházeti ze zákonného ustanovení, jehož mělo býti správně použito, nýbrž jen tak, že je vzíti za základ ono zákonné ustanovení, jehož soud skutečně použil a jež označil ve výroku o trestu.

Bylo by tedy s hlediska odvolání možno přezkoumati výrok o trestu jen na základě trestní sazby, nalézacím soudem skutečně použité. Domáhá-li se však státní zastupitelství, aby bylo na čin obžalovaného použito trestní sazby, která se naň vztahuje, nemůže tak činiti odvoláním, neboť při této otázce nejde o volné uvažování soudcovské.

Podle § 32 tr. z. se má trest ustanoviti přesně podle zákona a nesmí se vyměřiti ani ostřejší ani mírnější trest, než jak zákon podle povahy zločinu i podle povahy pachatele předpisuje. V § 34 tr. z. je pak ustanoveno, že se při souběhu několika zločinů má pachatel potrestati podle toho zločinu, na který je uložen ostřejší trest, a že se při tom má při-

hlížeti k zločinům ostatním. Totéž platí podle § 35 tr. z. pro souběh zločinů s přečiny nebo přestupky, a podle § 267 tr. z. pro souběh více přečinů nebo souběh přečinů s přestupky. Uvedené předpisy nezanechávají pochybnosti o tom, že soud může ukládati tresty jen podle zásad v nich vyslovených a že mu není ponecháno na vůli, zda se chce podle nich řídit nebo ne. Nemůže tedy soud při souběhu dvou nebo více zločinů uložit trest podle toho zločinu, na který je ustanoven trest mírnější. Nemůže proto při odsouzení pro zločin krádeže a zločin zpronevěry uložit trest podle mírnější sazby § 178 tr. z., když podle § 182 tr. z. je na zločin zpronevěry stanoven trest ostřejší, právě tak, jako by nemohl při pouhém odsouzení pro zločin zpronevěry uložit trest podle § 178 tr. z. anebo podle jiného libovolného ustanovení trestního zákona.

Tím, že nalézací soud uložil trest podle sazby uvedené v § 178 tr. z. (mírnější) místo sazby uvedené v § 182 tr. z. (ostřejší), překročil při vyměřování trestu meze, které jsou stanoveny v §§ 32, 34 tr. z., tedy vykročil ze své moci trestní a nepochybil jen při svém arbitrárním uvažování o trestu, ale zavinil tak zmatek, uvedený v § 281, čís. 11 tr. ř., který je dán vždy, když při vyměřování trestu byly porušeny ony zásady hmotného zákona, které jsou nezávislé na volném uvažování soudcovském a kterých proto musí soud vždy dbáti (rozh. čís. 6204 Sb. n. s.). Zásady vyslovené v rozh. čís. 3316 Sb. n. s., kde byl řešen případ podstatně jiný, nelze na tento případ použít.

Bylo proto vyhověno odůvodněné zmáteční stížnosti státního zastupitelství, rozsudek nalézacího soudu byl zrušen ve výroku o trestu, a obžalovanému byl vyměřen trest podle § 182, sazby první, trestního zákona.

Čís. 6370.

Zástupce chudých lze podle § 41 tr. ř. zřídit jen obviněnému, nikoli i jiným osobám, i když jsou oprávněny jednati v jeho prospěch. Zákon o trestním soudnictví nad mládeží nestanoví výjimku z této zásady.

Poranění ve smyslu § 411 tr. z., které pachatel zločinu podle § 125 tr. z. způsobil napadené ženě při násilí, jímž se ji snažil učiniti neschopnou odporu, je součástí vykonaného násilí a nelze je vedle odsouzení pro zločin podle § 125 tr. z. samostatně hodnotiti jako přestupek podle § 411 tr. z.

(Rozh. ze dne 6. října 1939, Zm I 432/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnost Antonína P., zákonného zástupce mladistvého obviněného Adolfa P. do rozsudku soudu mládeže, jímž byl mladistvý obviněný Adolf P. uznán vinným proviněním nedokonaného násilného smilstva podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a §§ 8, 125 tr. z. a proviněním lehkého poškození na těle podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 411 tr. z., zrušil však z úřední povinnosti podle § 290, odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek ve výroku, jímž byl trestný čin mladistvého obviněného Adolfa P. kvalifikován též jako provinění lehkého poškození na těle podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 411 tr. z., a tuto kvalifikaci pominul.